

Autor: Anna Kopaczewska

Scenariusz zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem bajek

„Bajkowe królestwo”

cele:

- popularyzacja wśród najmłodszych czytelników literatury dziecięcej
- rozwijanie wyobraźni u dzieci
- wytwarzanie u dzieci pozytywnych skojarzeń związanych z biblioteką
- wytwarzanie u dzieci nawyku czytania książek
- zwrócenie uwagi dzieci na rolę, jaką pełnią w ich życiu bajki i baśnie

pomoce:

- magiczny dywan (może być to duża kolorowa chusta lub zwykła wykładzina pokryta na potrzeby zajęć kolorowym materiałem)
- napis „Witajcie w Bajkowym Królestwie” wykonany z kartonu i kolorowo ozdobiony
- strój „Niebieskiej Wróżki”
- książka pt. „Co wolno, a czego nie wolno, czyli małego kruka grzeczności nauka”, Nele Moost, Annet Rudolph
- „magiczne pudełko” wykonane ze złotej tektury
- odtwarzacz płyt CD i płyta z piosenkami o bajkowych postaciach („Bajki Samograjki” J. Brzechwy)
- czapki/maski przedstawiające bajkowych bohaterów
- atrybuty bajkowych postaci wykonane z papieru, tektury i innych materiałów (w ilości odpowiadającej liczbie uczestników)
- koszyczek z pierniczkami
- szablony przedstawiające kontury bajkowych postaci

metody:

Zajęcia będą połączeniem zabaw ruchowych z zadaniami intelektualnymi. Dzięki temu dzieci nie będą znudzone i chętniej będą koncentrować uwagę na poszczególnych zadaniach. W trakcie spotkania wykorzystane zostaną następujące metody:

- Rozmowa z dziećmi o tym, czym są bajki; czy bajki są nam potrzebne; czego uczymy się z bajek, baśni i innych utworów literackich dla dzieci; czy bajki mogą nam pomóc zwalczyć strach i inne słabości; itp.
- Wysłuchanie bajki terapeutycznej czytanej przez osobę prowadzącą zajęcia
- Rozwiązywanie zagadek
- Muzyczny quiz
- Zabawa ruchowa: poszukiwanie bajkowych atrybutów w „bajkowym labiryncie”

w trakcie zajęć (poprzez zagadki, quiz muzyczny, bajkowy labirynt oraz szablony rozdane dzieciom) wykorzystana zostanie znajomość następujących utworów literackich:

H.CH. Andersen- Calineczka, Brzydkie kaczątko, Królowa Śniegu, Mała Syrenka, Dziewczynka z zapalkami

Jan Brzechwa- wiersze: Kaczka-dziwaczka, Entliczek-pentliczek, Tańcowała igła z nitką, Siedmiomilowe buty,

Carlo Collodi- Pinokio,

J. i W. Grimm- Czerwony Kapturek, Jaś i Małgosia, Królewna Śnieżka i 7 krasnoludków, Kopciuszek, Rybak i złota rybka, Śpiąca Królewna

E.T.A Hoffmann - Dziadek do Orzechów

Czesław Janczarski- Miś Uszatek

Kornel Makuszyński - Przygody Koziołka Matołka,

Alan A. Milne - Kubuś Puchatek,

Charles Perrault- Kot w butach,

Julian Tuwim- wiersze: Lokomotywa, Słoń Trąbalski, Okulary

czas trwania zajęć: ok. 1. godz.

Przebieg zajęć:

W spotkaniu weźmie udział grupa 7-latków (ok. 15-20 osób) uczniów I klasy z jednej z ławskich szkół podstawowych. Zajęcia odbędą się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Łławie, w Oddziale Dla Dzieci, co ma szczególne znaczenie. Dzieci powinny bowiem od najmłodszych lat utożsamiać bibliotekę z miejscem przyjemnym i interesującym; z miejscem, gdzie mogą odnaleźć upragnione książki, ale także bawić się i wypoczywać. Spotkanie zaplanowano w taki sposób, by wspomnieć możliwie jak największą ilość baśni i bajek. Ponadto w trakcie spotkania dzieci zapoznają się z bajką terapeutyczną i odświeżają pamięć o kilku wierszach J. Brzechwy. Dzięki temu poznają różne formy dziecięcej literatury.

Po wejściu do biblioteki dzieci powita napis „Witamy w Bajkowym Królestwie”, co pozwoli im przenieść się mentalnie do świata bajek i fantazji. Dzieci przejdą do Oddziału Dla Dzieci, gdzie przywita je „**Niebieska Wróżka**” (osoba prowadząca zajęcia będzie przebrana w niebieski kostium wróżki). Dzieci zostaną poproszone o zajęcie miejsc na „**zaczarowanym dywanie**”, który za chwilę przeniesie je do Krainy Fantazji. Zanim jednak to się stanie, Wróżka zainicjuje rozmowę z dziećmi na temat roli bajek w naszym życiu. Dzieci będą odpowiadały na pytania o to,

czy bajki i inne utwory literackie są nam w ogóle potrzebne; czy uczymy się czegoś od bajkowych postaci; czy bajki będą nam przydatne w dorosłym życiu; czy dorośli czytają bajki; jakie cechy charakteru mają bohaterowie ulubionych książek; itp. (czas trwania: ok. 10 min.)

Po takim wstępie dzieci razem z Wróżką przeniosą się do **Krainy Fantazji**. Aby dostać się do niej, muszą usiąść lub położyć się wygodnie na „zaczarowanym dywanie” i zamknąć oczy. Niebieska Wróżka zaczyna czytać im bajkę terapeutyczną pt. „Co wolno, a czego nie wolno, czyli małego kruka grzeczności nauka” autorstwa Nele Moost i Annet Rudolph. Książka jest zabawna a przy tym ma wydźwięk edukacyjny. Uczy używania form grzecznościowych. (czas trwania: ok. 15 min.).

Następnie, aby sprawdzić, czy dzieci zrozumiały czytaną bajkę, wróżka porozmawia z nimi chwilę o morałach wynikających z opowieści. Poza tym dzieci będą musiały rozwiązać **kilka zagadek** nawiązujących do porad zawartych w opowiadaniu. Wróżka wybierze spośród zgłaszających się dzieci jedno, które wylosuje z magicznego pudełka jedną karteczkę z zagadką. Wszystkie dzieci wspólnie zgadują odpowiedź, aż trafią na poprawną. Wróżka wybierze wówczas kolejną chętną osobę, która wylosuje kolejną zagadkę. Każda odgadnięta odpowiedź będzie nagradzana przez Wróżkę brawami. W zależności od zainteresowania dzieci, czynność tę można powtórzyć kilka razy. (czas trwania: ok. 10 min.).

Przykłady zagadek:

1. *Jak się nazywa ta sztuka, której zając próbował nauczyć kruka? (savoir-vivre)*
2. *Magiczne słowo, które wypowiedzieć trzeba, gdy się od kogoś pożyczyć coś zamierza (proszę)*
3. *Rację miał zając kruka pouczając, że tych słów używać nie przystaje (przekleństwa)*
4. *Gdy kruk upragnione dostał prezenty, słowo to powinien powiedzieć czym prędzej (dziękuję)*
5. *Czy wolno brać przykład z dzika, który podczas jedzenia ust nie zamyka? (nie)*

Aby włączyć do zabawy wszystkie dzieci, Wróżka proponuje im następnie udział w **muzycznym quizie pt. „Zgadnij, kim jestem”**. Wróżka włącza piosenkę o bohaterze z bajek a dzieci pilnie nasłuchują, o jakiej postaci mowa. Gdy tylko dziecko zna odpowiedź, mówi ją bardzo głośno, aby usłyszały ją pozostałe dzieci. Jeśli odpowiedź jest poprawna, dziecko dostaje czapkę/maskę przedstawiającą odgadniętą postać i może ją nałożyć. Zabawę tę można powtórzyć kilka razy. (czas trwania: ok. 10 min.)

Ostatnim zadaniem będzie przejście uczestników spotkania przez **„Bajkowy labirynt”**.

Do utworzenia labiryntu zaaranżujemy bibliotekę, a dokładniej Oddział dla Dzieci oraz hall biblioteki sąsiadujący z Oddziałem. W przestrzeni tej zostaną ukryte atrybuty związane z bajkowymi bohaterami (np. pantofelek Kopciuszka; długi nos Pinokia; czerwony kapturek Czerwonego Kapturka; czapka krasnala z baśni o Śnieżce i 7 krasnoludkach; lokomotywa, okulary i słoń z wierszy J. Brzechwy, słoik miodu z opowiadania o Kubusiu Puchatku, itp.) Ważne jest, aby atrybutów było tyle, ilu jest uczestników, by każde dziecko miało szansę znalezienia jednego przedmiotu. Dzieci kładą znalezione przedmioty na „zaczarowanym dywanie” i wyjaśniają, z jakiej bajki pochodzą znalezione przedmioty. Wróżka wyrazi swoją dumę ze znajomości przez dzieci tak dużej ilości bajek. *(czas trwania: ok. 15 min.)*

Na zakończenie spotkania Wróżka podziękuje dzieciom za zaangażowanie, zabawę i wspólnie spędzony czas oraz zachęci je do częstego korzystania z biblioteki. Następnie Wróżka zaopatrzona w koszyczek z łakociami poczęstuje każde dziecko pierniczkiem urwanym z chatki Baby Jagi przez Jasia i Małgosię oraz wręczy uczestnikom spotkania szablony przedstawiające kontury bajkowych bohaterów. W wolnym czasie dzieci będą mogły uzupełnić je w dowolny sposób (plasteliną, kredkami, mazakami, farbami, kolorowymi wstążkami itp.) *(czas trwania: ok. 5 min.)*